

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Smykowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę Smyków, w której zamieszkuje 3 808 mieszkańców.

Wójtem Gminy Smyków jest Pan Jarosław Pawelec.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie został powołany na mocy Uchwały Nr 12/II/92 Rady Gminy w Smykowie z dnia 11 kwietnia 1992 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

Ośrodek posiada własny REGON 290422331 i NIP 658-17-42-449.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie jest Pani Renata Marzec.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą Nr 104/XV/2016 Rady Gminy Smyków z dnia 30 marca 2016 roku w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Smykowie. Zmiany do Statutu wprowadzono Uchwałą Nr 148/XXII/2017 Rady Gminy Smyków z dnia 10 lutego 2017 r. i Uchwałą Nr 215/XXIX/2022 Rady Gminy Smyków z dnia 24 marca 2022 r.
- 2) Regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 5/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia regulaminu organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie. Zmiany do Regulaminu wprowadzono Zarządzeniem Nr 7/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie z dnia 22 września 2021 r., Zarządzeniem Nr 12/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie z dnia 14 grudnia 2021 r. i Zarządzeniem Nr 2/2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie z dnia 10 stycznia 2022 r.
- 3) Uchwałą Nr 63/VII/2019 Rady Gminy Smyków z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie: szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków

częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Zmiany w Uchwale wprowadzono Uchwałą Nr 189/XXVI/2021 Rady Gminy Smyków z dnia 25 listopada 2021 r.

- 4) Uchwałą Nr 106/XII/2019 Rady Gminy Smyków z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych i ośrodkach wsparcia, niebędących jednostkami organizacyjnymi Gminy Smyków, a realizującymi zadania własne gminy w zakresie udzielania schronienia osobom tego pozbawionym, w tym bezdomnym, które ostatnie miejsce zameldowania posiadały na terenie Gminy Smyków.
- 5) Uchwałą Nr 11/III/2018 Rady Gminy Smyków z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie: podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.
- 6) Uchwałą Nr 12/III/2018 Rady Gminy Smyków z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie: zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.
- 7) Uchwałą Nr 13/III/2018 Rady Gminy Smyków z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie: uchwalenia wieloletniego gminnego „Programu osłonowego w zakresie dożywiania” na lata 2019 – 2023.
- 8) Zarządzenie Nr 16/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie: wprowadzenia procedury realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Smykowie.
- 9) Upoważnienie Wójta Gminy Smyków znak: OrK.0113/4/2010 z dnia 06.12.2010 r. dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon - koordynator kontroli - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 833/2022 z dnia 18 października 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska – Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.
2. Katarzyna Wach - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 834/2022 z dnia 18 października 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska - Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie pod pozycją nr 9.*

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 24 – 26 października 2022 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U z 2020 r. poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie mieści się w budynku Urzędu Gminy Smyków. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka mieści się na pierwszym piętrze, zajmuje dwa pokoje. W jednym pomieszczeniu swoje obowiązki wykonują pracownicy zajmujący się świadczeniami rodzinnymi oraz funduszem alimentacyjnym. Natomiast drugi pokój, który składa się z dwóch pomieszczeń przeznaczony jest dla Kierownika jednostki oraz trzech pracowników socjalnych (większy pokój). Klienci, którzy mają potrzebę rozmów indywidualnych są przyjmowani na ogólnej sali (Załącznik nr 1 – Protokół oględzin).

Warunki lokalowe są dobre i dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest: niepełnosprawność, ubóstwo i bezrobocie.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej przekazywana jest na indywidualne konta osób zainteresowanych lub w kasie Urzędu Gminy.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniach kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Smykowie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych było 4 pracowników na pełny etat, w tym: kierownik i 3 pracowników socjalnych oraz na umowę zlecenie osoba realizująca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Załącznik nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do

przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = 3808/3 = 1 269

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 269 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021r. poz. 2268 ze zm.)

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Zał. Nr 3 pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS) wynika, że w roku 2022 do dnia kontroli, pomoc w formie zasiłku stałego przyznano 32 rodzinom. Za 26 osób Ośrodek odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje o numerach:

GOPS.5100.49.2022.AS; GOPS.5100.41.2022.MN; GOPS.5100.27.2022.AS;
GOPS.5100.24.2022.LM; GOPS.5100.25.2022.AS; GOPS.5100.39.2022.AS;
GOPS.5100.30.2022.AS; GOPS.5100.48.2022.AS; GOPS.5100.36.2022.LM;
GOPS.5100.40.2022.AS.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzone są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano właściwe przepisy prawa oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przywołano także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r.

w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego i upoważnienie Wójta dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określano na jaki okres przyznano zasiłek stały, w jakiej wysokości oraz sposób i termin wypłaty zasiłku.

Informacja o objęciu strony ubezpieczeniem zdrowotnym przesyłana była odrębnym pismem.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom, w których wypłata świadczenia realizowana była przed uprawomocnieniem się decyzji, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji i uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do odwołania, w wyniku czego decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a k.p.a).

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika Ośrodka w roku 2022 do dnia kontroli pomocą okresową objęto 15 osób z 8 rodzin. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą na mocy decyzji:

GOPS.5101.14.2022.AS; GOPS.5101.11.2022.MN; GOPS.5101.9.2022.MN;
GOPS.5101.15.2022.MN; GOPS.5101.10.2022.MN; GOPS.5101.12.2022.MN;
GOPS.5101.7.2022.AS; GOPS.5101.4.2022.AS; GOPS.5101.1.2022.LM;
GOPS.5101.13.2022.LM.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach

znajdują się m.in.: aktualne dochody, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z PUP, zaświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego, kserokopie decyzji potwierdzające wysokość pobieranych zasiłków rodzinnych i środków z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia przyznawano na podstawie prawidłowo przywołanych artykułów oraz aktualnych publikatorów ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przytoczono także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego i upoważnienie Wójta dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W postanowieniu decyzji informowano klientów o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki przyznano zasiłek, wskazywano powód udzielenia pomocy oraz termin i sposób wypłaty zasiłku okresowego.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS wynika, że w badanym okresie pomocy w formie posiłku w ramach Programu udzielono ogółem **17 rodzinom**, w których, znajduje się 25 dzieci. Pomocy w postaci zasiłków celowych przyznano 97 osobom z 38 rodzin.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Gminy Smyków.

L.p.	Szkoła	Liczba dożywianych dzieci	Rodzaj posiłku	Cena za posiłek	
				styczeń-czerwiec 2022 r.	od września 2022 r.
1.	Szkoła Podstawowa w Królewcu	13	jedno danie gorące	2,50 zł	8,00 zł
2.	Szkoła Podstawowa w Miedzierzy	2	jedno danie gorące	2,50 zł	3,50 zł
3.	Przedszkole w Smykowie	2	pełen obiad	7,40 zł	8,00 zł

Poza Gminą Smyków dożywianych jest 8 dzieci, które też otrzymują gorący posiłek.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na Gminy Smyków wszystkie dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

GOPS.5102.22.2022.MN; GOPS.5102.99.2022.AS; GOPS.5102.56.2022.AS;
GOPS.5102.23.2022.AS; GOPS.5102.95.2022.MN; GOPS.5102.8.2022.AS;
GOPS.5102.36.2022.AS; GOPS.5102.89.2022.AS; GOPS.5102.42.2022.AS;
GOPS.5102.43.2022.AS;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.5113.11.2022.MN; GOPS.5113.31.2022.AS; GOPS.5113.6.2022.LM;
GOPS.5113.21.2022.AS; GOPS.5113.26.2022.MN; GOPS.5113.1.2022.LM;
GOPS.5113.20.2022.AS; GOPS.5113.13.2022.AS; GOPS.5113.19.2022.AS;
GOPS.5113.25.2022.MN.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o właściwe przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz Uchwałę Nr 11/III/2018 Rady Gminy Smyków z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie: podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnym publikatorem. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przytoczono także upoważnienie Wójta Smykowskiego dla Kierownika OPS.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek określano kto jest jego biorcą, na jaki okres przyznano posiłki, miejsce ich wydawania oraz cenę jednostkową pomocy.

Decyzje przyznające pomoc w formie posiłku w szkole wydawane były na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia.

W decyzjach przyznających zasiłek celowy na zakup produktów żywnościowych określano wysokość przyznanej pomocy, na jaki miesiąc, miejsce i sposób realizacji świadczenia.

Pouczenie skontrolowanych decyzji zawierało informację dla strony o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Sprawdzonym decyzjom administracyjnym, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem, nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Smykowie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, żywności czy opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2022 do dnia kontroli, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika udzieliła 3 rodzinom zasiłków celowych i 5 rodzinom – specjalnych zasiłków celowych. Pomoc przyznawana była w szczególności na zakup leków i częściowe pokrycie kosztów leczenia.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

zasiłek celowy:

GOPS.5102.95.2022.MN; GOPS.5102.85.2022.AS; GOPS.5102.71.2022.AS;

specjalny zasiłek celowy:

GOPS.5102.30.2022.AS; GOPS.5102.87.2022.AS; GOPS.5102.112.2022.AS;

GOPS.5102.102.2022.MN; GOPS.5102.91.2022.MN.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano właściwe przepisy prawa oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przywołano także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych

z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego i upoważnienie Wójta dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określano za jaki miesiąc przyznano pomoc, w jakiej wysokości, na jaki cel oraz sposób i termin wypłaty zasiłku.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o prawie strony do zrzeczenia się odwołania i skutkach tego zrzeczenia.

Sprawdzonym decyzjom administracyjnym, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem, nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie w okresie objętym kontrolą realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Ponadto Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatność za usługi opiekuńcze określa Uchwała Rady Gminy Smyków. Koszt kalkulacyjny jednej godziny usług opiekuńczych wyniósł 22,39 zł.

Usługi wykonuje opiekunka zatrudniona w OPS w ramach umowy o pracę, posiadająca wykształcenie zawodowe i ukończony kurs: „Opiekunka społeczna – opiekun osób starszych, chorych i niepełnosprawnych”. Na dzień kontroli usługi opiekuńcze świadczone są u 6 osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były świadczone dla 1 środowiska. tj. dla dziecka ze spektrum autyzmu w zakresie logopedii. Opiekunka posiada stosowne wykształcenie. Cena 1 godziny usług została określona w wysokości 70 zł.

Sprawdzono decyzje o numerach:

GOPS.5122.16.2022.MN; GOPS.5122.10.2022.AS; GOPS.5122.21.2022.AS;
GOPS.5122.5.2022.AS; GOPS.5122.8.2022.AS; GOPS.5122.7.2022.MN
i GOPS.5122.13.2022.AS (usługi specjalistyczne).

W aktach klientów znajduje się wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie, karty pracy opiekunki.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przywołano także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, uchwałę Rady Gminy dotyczącą usług opiekuńczych i upoważnienie Wójta Gminy Smyków dla Kierownika OPS. W decyzji dotyczącej usług dla osoby z zaburzeniami psychicznymi podano również rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

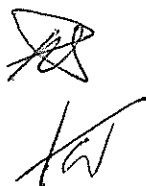
W postanowieniu decyzji określano ilość godzin świadczonych usług, okres na jaki przyznano pomoc, realizatora usług, miejsce wykonywania usług, cenę 1 godziny usług oraz odpłatność za usługę, konto na które należy wpłacać należność za usługi i w jakim terminie.

W uzasadnieniu decyzji określano zakres usług świadczonych przez opiekunkę.

Pouczenie skontrolowanych decyzji zawierało informację dla strony o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W 2022 roku w Ośrodek opłacał pobyt w domach pomocy społecznej za 4 mieszkańców Gminy Smyków. W roku bieżącym nie wydano decyzji kierujących do domów pomocy społecznej.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna wykonywana przez pracowników socjalnych polega głównie na wykorzystaniu metody indywidualnego przypadku. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych polega w szczególności na: 1. udzielaniu pomocy załatwianiu spraw urzędowych tj. przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, przy wypełnianiu i kompletowaniu wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, stypendium socjalnego, pomoc przy wypełnianiu wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności oraz orzeczenia o niepełnosprawności; 2. podejmowaniu działań w zakresie uzyskiwania alimentów; 3. umożliwianiu klientom bezpłatnych konsultacji z prawnikiem, psychologiem w zależności od występujących potrzeb; 4. uczeniu racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami; 5. motywowaniu do poszukiwania zatrudnienia oraz pomocy w zatrudnianiu poprzez zarejestrowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy; 6. motywowaniu do udziału w szkoleniach i kursach dla osób bezrobotnych oferowanych przez PUP oraz inne firmy; 7. współpracy z pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, lekarzami, pielęgniarkami itp. Ponadto pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej motywują podopiecznych do podejmowania leczenia odwykowego przeciwalkoholowego proponując kontakt z terapeutą uzależnień bądź leczenie stacjonarne w warunkach szpitalnych. Duży nacisk położony jest na realizację pracy socjalnej w rodzinach, w których prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty, w tych rodzinach praca socjalna realizowana jest poprzez: udzielanie porad, informowanie o prawach osób pokrzywdzonych oraz konsekwencjach wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie, prowadzenie monitoringu sytuacji w rodzinie.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej. W 2022 roku do dnia kontroli pracownicy socjalni Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie zawarli 9 kontraktów socjalnych.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie.

W aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre i klienci mają możliwość przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Nie wnosi się zastrzeżeń do Statutu i Regulaminu Ośrodka Pomocy Społecznej.

Kadra zarządzająca, pracownicy socjalni i osoba świadcząca usługi specjalistyczne posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy i na jednego pracownika przypada 1 269 mieszkańców.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano właściwe przepisy prawa oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przywołano także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego i upoważnienie Wójta dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej oraz odpowiednie uchwały Rady Gminy dot. Programu dożywiania i usług opiekuńczych.

Informacja o objęciu świadczeniobiorcy zasiłku stałego ubezpieczeniem zdrowotnym była przekazywana stronie prawidłowo – odrębnym pismem.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o prawie strony do zrzeczenia się odwołania i skutkach tego zrzeczenia.

W decyzjach, w przypadku których wypłata środków następowała przed ich uprawomocnieniem w podstawie prawnej wpisywano art. 108 k.p.a. oraz poinformowano klienta w sentencji oraz w uzasadnieniu, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Pozytywnym jest fakt, że wszystkie dzieci na terenie Gminy otrzymują gorący posiłek.

Decyzje przyznające pomoc w formie posiłku w szkole wydawane były na rok budżetowy.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że OPS w roku bieżącym w sposób dostateczny wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem jednostki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół oględzin.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika GOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Katarzyna Wach

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Renata Marzec

Kielce, dnia 24 listopada 2022 r.

Data i podpis 28.11.2022 r.

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
w Smykowie
26-212 Smyków 91
wój. świętokrzyskie
Regon: 250422331 tel. 0-41 373-00-83

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia
Mariusz Pasek

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce